

INFORMACINIAI SEMINARAI

Statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovams ir
rangovams

Statinio projekto ekspertizė

Statinio projekto ekspertizė

Statinio projekto ekspertizė

įvertinimas, kaip statinio projekte yra įgyvendinti Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatyti **esminiai statinių reikalavimai**, taip pat kitų Lietuvos Respublikos **įstatymų ir teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų ir privalomųjų statinio projekto rengimo dokumentų** reikalavimai.



Statinio projekto ekspertizė

Statinio projekto ekspertizės dalyviai:

- **statytojas** (statinio projektavimo valdytojas);
- **projektuotojas** (atstovaujamas projekto vadovo ir projekto dalių vadovų);
- projekto (bendrosios ir dalinės) **ekspertizės rangovai** ir **ekspertizės vadovai**.



Statinio projekto ekspertizė

Bendroji projekto ekspertizė

projekto (visų jo dalių), kaip **vientiso techninio dokumento, įvertinimas**, patikrinant kaip statinio ir jo dalių, inžinerinių sistemų, statinio ir statybos sklypo reikmes tenkinančių inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų, statybos sklypo tvarkymo projekto sprendiniai atitinka Reglamente (ES) Nr. 305/2011 [5.17] nustatytus esminius statinių reikalavimus, kitus statybos teisės aktų nustatytus reikalavimus, privalomųjų statinio projekto rengimo dokumentų reikalavimus, taip pat projekto sprendinių tarpusavio ryšį ir suderinamumą.

Bendroji projekto ekspertizė **apibendrina dalinių projekto ekspertizių** (kurios yra bendrosios projekto ekspertizės sudėtinės dalys) aktuose pateiktų projekto dalių įvertinimus, suderina juos tarpusavyje, patikrina jų kokybę ir **pateikia bendrą projekto įvertinimą**.

— Statinio projekto ekspertizė

Projekto dalies (dalinė) ekspertizė

bendrosios projekto ekspertizės sudėtinė dalis; tam tikros **projekto dalies įvertinimas**, patikrinant kaip projekto dalies sprendiniai atitinka Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytus esminius statinių reikalavimus, kitus statybos teisės aktų nustatytus reikalavimus bei šių sprendinių tarpusavio ryšį su kitų projekto dalių sprendiniais.

Statinio projekto ekspertizė

Specialioji projekto ekspertizė

įvertinimas, kaip statinio projekte įgyvendinti **įstatymų ir kitų teisės aktų** (pagal Statybos įstatymo 6 straipsnyje išvardytas sritis) pagrindu normatyviniuose statinio **saugos bei paskirties** dokumentuose nustatyti reikalavimai.

Specialiąją projekto ekspertizę atlieka statinio saugos ir paskirties reikalavimų **valstybinės priežiūros institucijos** pagal joms įstatymų ir kitų teisės aktų priskirtas priežiūros sritis ir šių institucijų nustatyta tvarka; prie specialiosios projekto ekspertizės taip pat priskiriama projekto **technologinės dalies ekspertizė**.

Kai specialioji projekto ekspertizė privaloma, ji **turi būti atlikta iki projekto ekspertizės** pradžios ir jos išvados pateikiamos ekspertizės rangovui kartu su ekspertuojamu projektu. Projekto ekspertizė atliekama gavus **teigiamas** specialiosios projekto ekspertizės išvadas.

Statinio projekto ekspertizė

Statinio projekto ekspertizė privaloma

naujų statinių statybos, statinių **rekonstravimo, kapitalinio remonto, atnaujinimo (modernizavimo)** projektų:

- **ypatingojo** statinio;
- projektų, kuriuose numatyta nesudėtingąjį ar neypatingąjį statinį **pertvarkyti į ypatingąjį statinį**;
- statinių, kurie turi būti pritaikomi **asmenų su negalia** individualiesiems pagalbos poreikiams, sąraše;
- aplinkos ministro nustatytais atvejais, kai gavus statybą leidžiantį dokumentą keičiami projektų sprendiniai, kuriais įgyvendinami **aplinkos prieinamumo** reikalavimai;
- statinio, kurio **projektavimas ir (ar) statyba finansuojami** Lietuvos Respublikos (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas) biudžeto lėšomis, valstybės vardu pasiskolintomis arba valstybės garantuotų paskolų lėšomis, valstybės pinigų fondų lėšomis, savivaldybių biudžetų lėšomis;

Statinio projekto ekspertizė

Statinio projekto ekspertizė privaloma

- ypatingojo ir neypatingojo daugiabučio namo, viešojo pastato, kai atliekant remontą įrengiamos, pertvarkomos, išmontuojamos pastato dujų, šildymo, apsirūpinimo karštu vandeniu ar elektros **bendrosios inžinerinės sistemos**;
- statinių projektų, kuriuose numatyti kultūros paveldo statinio **tvarkomieji paveldosaugos darbai**.

Kultūros paveldo statinių **tvarkomųjų statybos darbų** projektų ekspertizės atlikimo privalomus atvejus nustato kultūros ministras, suderinęs su aplinkos ministru.

Kitus statinio projekto ar atskirų statinio projekto dalių ekspertizės **privalomus atvejus** nustato aplinkos ministras (STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“).

Statinio projekto ekspertizė

Statinio projekto ekspertizė neprivaloma

krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose projektuojant **nesudėtingąjį statinį**, kurio projektavimas ir statyba finansuojami Lietuvos Respublikos (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas) biudžeto lėšomis, valstybės vardu pasiskolintomis lėšomis arba valstybės garantuotų paskolų lėšomis, valstybės pinigų fondų lėšomis, savivaldybių biudžetų lėšomis.

Statinio projekto ekspertizė

Atliekant bendrąją (dalinę) projekto ekspertizę

tikrinama, ar projekto (projekto dalies) sprendiniai atitinka:

- **privalomųjų statinio projekto rengimo dokumentų** reikalavimus;
- **esminius statinių reikalavimus**, nustatytus Reglamente (ES) Nr. 305/2011 ir kitus statinio, jo inžinerinių sistemų, **statybos sklypo tvarkymo** reikalavimus;
- statinių pritaikymo **individualiesiems asmenų su negalia pagalbos poreikiams** reikalavimus (naujos statybos, rekonstravimo, pastatų atnaujinimo (modernizavimo), kapitalinio remonto atvejais);
- Statybos įstatymo nustatytus **trečiųjų asmenų interesų apsaugos** reikalavimus;
- **projektinių pasiūlymų sprendinius**;
- **projekto technologinės dalies** projektuotojo parengtos ir statytojo patvirtintos užduoties reikalavimus;
- projekto dalių **sprendinių suderinamumo** reikalavimus (bendrosios projekto ekspertizės atveju);
- **teritorijų planavimo** dokumentų sprendinius;
- minimalius **pastatų energinio naudingumo** reikalavimus.

Statinio projekto ekspertizė

Statiniai, kurie turi būti pritaikomi individualiesiems asmenų su negalia pagalbos poreikiams

Statinio projekto ekspertizė privaloma statinių, kurie turi būti pritaikomi individualiesiems **asmenų su negalia** pagalbos poreikiams (pagal STR 2.03.01:2019 „Statinių prieinamumas“ 1 priedą) ir kurių statybai **privalomas statybą leidžiantis dokumentas**.

Jei projektai susideda iš atskirų dalių, atliekama projekto **bendrosios, architektūrinės, sklypo sutvarkymo (sklypo plano) ir susisiekimo dalių** ekspertizė, patikrinama, ar projekto dalių sprendiniai atitinka statinių pritaikymo individualiesiems asmenų su negalia pagalbos poreikiams reikalavimus, išvados pateikiamos **dalinės projekto ekspertizės akte**.

Jei projektuose nėra minėtųjų projekto dalių, patikrinama, ar projekto sprendiniai atitinka statinių pritaikymo individualiesiems asmenų su negalia pagalbos poreikiams reikalavimus, ir išduodamas **bendrosios projekto ekspertizės aktas**.

Pakeitus neesminius projekto, kuriam gautas statybą leidžiantis dokumentas, sprendinius, kuriais įgyvendinami **aplinkos prieinamumo reikalavimai**, privaloma atlikti pakeistų projektų laidų naują ekspertizę.

Statinio projekto ekspertizė

Statiniai, kurie turi būti pritaikomi individualiesiems asmenų su negalia pagalbos poreikiams

- **Gyvenamieji pastatai:** gyvenamosios paskirties (trijų ir daugiau butų (daugiabučiai) pastatai (namai); gyvenamosios paskirties (įvairių socialinių grupių asmenims) pastatai (namai).
- **Negyvenamieji pastatai:** viešbučių paskirties pastatai; administracinės paskirties pastatai; prekybos paskirties pastatai; paslaugų paskirties pastatai; maitinimo paskirties pastatai; transporto paskirties pastatai; garažų paskirties pastatai (automobilių saugyklos); gamybos ir pramonės paskirties pastatai; kultūros paskirties pastatai; mokslo paskirties pastatai; gydymo paskirties pastatai; poilsio paskirties pastatai; sporto paskirties pastatai; religinės paskirties pastatai; specialiosios paskirties pastatai, išskyrus karinių vienetų pastatus, priešgaisrinių ir gelbėjimo tarnybų pastatus, kuriuose specialiesiems neįgaliųjų poreikiams turi būti pritaikytos tik lankytojams skirtos patalpos; kitos paskirties pastatai (pastatai, kuriuose numatomi lankytojų srautai).
- **Susisiekimo komunikacijos:** keliai; gatvės; kiti transporto statiniai (tarp jų automobilių saugyklos).
- **Inžineriniai statiniai:** sporto paskirties inžineriniai statiniai; kitos paskirties inžineriniai statiniai (statiniai, kuriuose numatomi lankytojų srautai).

— Statinio projekto ekspertizė

Statiniai, kurių projektavimas ar statyba finansuojami valstybės biudžeto lėšomis

Atliekant projekto ekspertizę **statinio, kurio projektavimas ir (ar) statyba finansuojama** Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas) lėšomis, valstybės vardu pasiskolintomis arba valstybės garantuotų paskolų lėšomis, valstybės pinigų fondų lėšomis, savivaldybių biudžetų lėšomis, atliekant projekto ekspertizę, **tikrinamas statybos skaičiuojamosios kainos nustatymas.**

Statinio projekto ekspertizė

Projekto ekspertizės aktas

Projekto ekspertizė įforminama ekspertizės aktu, kuris **galioja per visą statybos laikotarpį** (nuo ekspertizės akto pasirašymo dienos).

Projekto ekspertizės akto sudėtis:

- **projekto apžvalga**, bendrieji, ekonominiai statinio rodikliai ir statybos skaičiuojamoji kaina;
- **privalomos pastabos**, nurodančios, kokius projekte nustatytus statybos teisės aktų pažeidimus reikia pašalinti;
- **dalinių projekto ekspertizių** kokybės įvertinimas;
- projekto ekspertizės (pirminės) akte pateiktų **privalomų pastabų ir projekto įvertinimo analizė** – atliekant pakartotinę projekto ekspertizę;
- **projekto įvertinimas**;
- **priedai**: dalinių ekspertizių aktai, specialiųjų ekspertizių aktai – bendrosios projekto ekspertizės atveju; neprivalomos rekomendacijos projektui patobulinti.

Bendrosios projekto ekspertizės akte pateiktos privalomos pastabos ir projekto įvertinimas **privalomi statytojui ir projektuotojui**.

Statinio projekto ekspertizė

Pakartotinė projekto ekspertizė

Statytojas ar statinio naudotojas, nesutinkantis su projekto ekspertizės akto išvadomis, **turi teisę užsakyti atlikti pakartotinę ekspertizę** kitam ekspertizės rangovui.

Statytojas turi teisę užsakyti pakartotinę **bendrają** projekto ekspertizę ar **dalinę** (-es) projekto ekspertizę (-es) (projekto ar statinio dalių, dėl kurių projektinių sprendinių įvertinimo **jo nuomonė skiriasi su pirminės ekspertizės akte pateikta nuomone**).

Pakartotinė projekto (statinio) ekspertizė atliekama pagal visus Reglamento reikalavimus. Pakartotinės projekto ekspertizės akte pateikiama projekto **pirminės ekspertizės akte pateiktų privalomų pastabų, projekto įvertinimo analizė**.

Kai atlikta pakartotinė projekto ekspertizė, **kuria ekspertize (pirmine ar pakartotine) vadovautis**, sprendžia statytojas.

Statinio projekto ekspertizė

Projekto ekspertizės aktų registravimas

Statinio (jo dalies) ir projekto (jo dalies) ekspertizės rangovai statinio (jo dalies) ir projekto (jo dalies) ekspertizės aktus **registruoja IS „Infostatyba“** ne vėliau kaip kitą darbo dieną pateikus projekto ekspertizės aktą užsakovui.

Į IS „Infostatyba“ keliami **ekspertizės aktai turi būti nuasmeninti**: draudžiama nurodyti statytojo (užsakovo), kuris yra fizinis asmuo, ir kitų fizinių asmenų, išskyrus statinio projekto vadovą, statinio projekto dalių vadovus, statinio architektus, statinio projekto rengėjus, statinio projekto dalių rengėjus, statinio projekto ekspertizės vadovą, statinio projekto dalies ekspertizės vadovus, asmenis, dalyvaujančius išduodant specialiuosius reikalavimus, prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiektimo komunikacijų sąlygas, tikrinant statinio projektą, vardą ir pavardę. Ekspertizės aktuose **draudžiama nurodyti fizinių asmenų asmens kodą, gimimo datą, gyvenamąją vietą**.

Kai statinio projekto ar statinio ekspertizė atliekama pakartotinai, statinio (jo dalies) ir projekto (jo dalies) ekspertizės rangovai **privalo išnagrinėti pirminę ekspertizę** atlikusio ekspertizės rangovo IS „Infostatyba“ pateiktas pastabas, į jas atsižvelgti arba atmesti, nurodant argumentus.

Dėkojame už dėmesį